

Notat

Til Teknik- og Miljøudvalget

Påbud fra Arbejdstilsynet vedr. arbejdsmiljø ved manuel tømning af affaldskurve

Teknik- og Miljøudvalget orienteres om, at forvaltningen i 2023 har modtaget to påbud fra Arbejdstilsynet, der vedrører arbejdsmiljømæssige forhold i forbindelse med manuel tømning af københavnerkurvene. Forvaltningen har siden sommer arbejdet med at finde løsninger på de arbejdsmiljømæssige udfordringer for at efterleve de påbud, der allerede er modtaget. Sagen er kritisk, da påbuddene handler om arbejdsmiljøet for de udførende medarbejdere. Arbejdstilsynet kan give yderligere påbud, hvis udfordringerne ikke løses.

Sagsfremstilling

Arbejdstilsynet har i forbindelse med to besøg på en af forvaltningens driftspladser i januar og juni 2023 identificeret en række arbejdsmiljøproblemer i forbindelse med den manuelle tømning af affaldskurve. Det gælder særligt KBH-kurvene, der udgør cirka 3.500 kurve ud af byens cirka 5.500 kurve. Problematikkerne relaterer sig til tunge løft, bæring, løft i fingerspidser og kontakten til biologiske agenser (mikroorganismer i luften). Særligt sidstnævnte er et nyt fokus hos Arbejdstilsynet, der skyldes ny sundhedsfaglig viden vedr. langtidseffekten af påvirkning fra mikroorganismer, der kan forekomme i affaldet.

Arbejdstilsynet gav på baggrund af 1. besøg et påbud om udarbejdelse af en biologisk APV (arbejdspladsvurdering). Efter 2. besøg blev der givet et påbud om håndtering af agenser i forbindelse med tømningsopgaven. Begge påbud har forvaltningen i løbet af 2. halvår 2023 efterkommet på den konkrete driftsplads, men implementering på forvaltningens øvrige driftspladser udestår. Dette uddybes nedenfor i afsnittet Sagens omfang.

Yderligere varslede påbud

De øvrige forhold vedr. tunge løft, fingregreb og bæring er blevet påtalt, og Arbejdstilsynet har varslet yderligere påbud vedr. disse forhold ved et genbesøg i 2024, hvis ikke forvaltningen arbejder målrettet på at tilvejebringe løsninger, der forbedrer forholdene. I yderste konsekvens, har Arbejdstilsynet som myndighed mulighed for at stoppe forvaltningens drift af de manuelt tømte affaldskurve, hvis forvaltningen ikke finder acceptable løsninger.

21-12-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 18884

Dokumentnummer i F2
111286

Sagsnummer i eDoc
2023-0431530

Parker, Kirkegårde og Renhold
Njalsgade 17
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Sagens omfang

De nævnte påbud og varslinger om påbud er givet til en konkret driftsplads i forbindelse med tilsynsbesøg, men de ulovlige forhold, som Arbejdstilsynet har påtalt, er fælles for alle forvaltningens driftsenheder, der løser renholdelsesopgaven i byen. Løsningerne skal derfor rulles ud til alle enheder, hvilket betyder, at sagens konsekvenser er økonomisk og praktisk omfattende. Sagen omhandler, som beskrevet, opgaven med de manuelt tømte af affaldskurve, der udgør ca. 60% af byens samlede affaldskurve-volumen. Nogle af disse kurve tømmes flere gange dagligt året rundt, mens andre tømmes få gange om ugen. Samlet set handler sagen derfor om over 1 mio. tømninger årligt.

Løsninger på påbud

Påbuddet vedr. kontakten til biologiske agenser har forvaltningen løst ved at indføre brug af plastikposer i alle affaldskurvene. Det er ultimo 2023 implementeret i den enhed, der har modtaget påbuddet, men skal i løbet af 2024 rulles ud til alle driftsenheder, der har affaldstømning i byen. Det samme gælder en ny type værnemidler, som er dyrere at anvende og som Arbejdstilsynet har stillet krav om, at medarbejderne anvender ved vask af maskinel, der er i kontakt med biologiske agenser.

Løsninger på varslede påbud

Forvaltningen er fortsat i en opstartsfasen i forhold til udvikling af løsninger på de samlede udfordringer vedr. den manuelle tømning. Det fortløbende arbejde med udvikling og implementering vil fortsætte i 2024 og 2025, og forvaltningen er i gang med at kvalificere de økonomiske konsekvenser af at håndtere påbuddene, som forventes at give betydelige udgifter til både midlertidige og varige tiltag.

De forhold, som forvaltningen mere konkret skal finde løsninger på, er bl.a. at undgå, at affaldsindsatserne løftes i fingrene som i dag, og undgå de meget tunge løft og lange afstande, som affaldsspandene skal bæres over. Det kan fx indebære udvikling af nye affaldskurve, omplacering af et større antal kurve i byen og evt. indkøb af køretøjer, der kan komme tættere på kurve, der er placeret på mindre fremkommelige steder og/eller udvikling af maskinel tømning. Det er også nødvendigt, at forvaltningen mere systematisk overvåger /monitorerer vægten af affaldskurvene ved løbende stikprøver i byen, da det er væsentligt at få minimeret forekomsten af meget tunge affaldsspande og dermed løft og bæring.

De nødvendige arbejdsmiljømæssige forbedringer, der skal implementeres som følge af de modtagne påbud og dem, der er varslet, betyder en række ændringer i driften og planlægningen af denne. Disse ændringer er vidtrækkende og nødvendiggør både engangsinvesteringer i de kommende år og finansiering af en mere ressourcekrævende drift fremover.

Politisk handlerum

- Teknik- og Miljøudvalget kan bede forvaltningen om en nærmere redegørelse af de arbejdsmiljømæssige udfordringer af påbud og varsling af påbud fra arbejdstilsynet.

Videre proces

Teknik- og Miljøforvaltningen vil fortsætte det igangværende arbejde med at udvikle og teste løsningsmuligheder på de arbejdsmiljøudfordringer, som Arbejdstilsynet har påpeget. Desuden vil forvaltningen arbejde med at skabe overblik over udgifterne forbundet med at implementere de tiltag rettet mod de konkrete påbud og tiltag med henblik på at undgå yderligere påbud. Teknik- og Miljøforvaltningen vil derfor vende retur med en sag til Teknik- og Miljøudvalget vedr. finansiering af de nødvendige tiltag inden Overførselssagen 2023/24.

Rikke Skovbølling Brandt
Vicedirektør